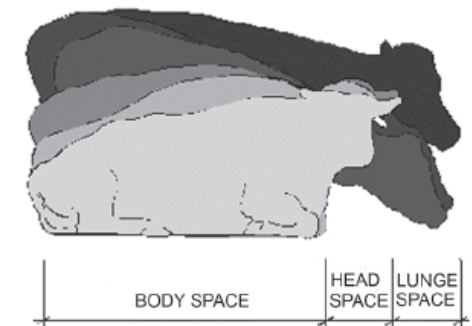

Riktvärden för stallinredning - Ungdjur

Dessa rekommendationer är baserade på tillgänglig litteratur, forskning och praktiska fälterfarenheter. Värderna som anges ska ses som riktvärden, vilket innebär att andra mått kan fungera. Planerade mått behöver alltid värderas utifrån gårdens unika förutsättningar och de djur som ska gå i stallen. I ett befintligt stall kan djurens beteende och eventuella skador ge indikationer på hur väl inredningen är utformad. För dikor kan antingen dessa mått eller Riktvärden för mjölkkor användas beroende på ras och inhysningssystem. Lagkraven som anges i Riktvärden för mjölkkor gäller alla vuxna nötkreatur och således även dikor. Diskutera gärna måtten med en byggrådgivare, eller annan typ av rådgivare som har kännedom om gårdens förutsättningar.

<u>Liggbåsmått</u>	Riktvärden					Lagkrav				
	150	250	400	600	>600	150	250	400	600	>600
Kategori (max vikt, kg)										
Längd (rad mot vägg) <i>min, cm</i>	185	215	240	280	295	180	200	220	230	240
Längd (rad mot rad) ¹ <i>min, cm</i>	170	190	215	255	280	150	170	190	200	210
Båsbredd, cc ² mått <i>min, cm</i>	80	90	100	120	125	80	90	100	110	120
Djur/liggplats	max 1					max 1				
Övre frontrör, höjd över liggyta <i>min, cm</i>	60	65	75	90	100					
Nedre frontrör, höjd över liggyta <i>max, cm</i>	5	5	5	10	10					
Bogplanka från bakkant, <i>cm</i>	130	145	160	165	175					
Bogplanka höjd från liggyta <i>max, cm</i>	6	8	8	10	10					
Nackbom från bakkant <i>cm</i>	125	135	150	160	170					
Nackbom höjd från matta <i>cm</i>	85	100	110	120	120					
Nedre rör båsavskiljare, 1 m från bakkant <i>cm</i>	20	20	25	25	30					
Nedre rör båsavskiljare, 65 cm från bakkant <i>cm</i>	max 40-45		< 55 eller >70							
Fall på liggbåset	3-6% (högre värden för tjurar)									
Liggyta höjd inkl matta/madrass <i>cm</i>	15	15-20	20	25						
Lastrem eller likn. mellan dubbelrad, höjd, <i>cm</i>	55	60	65	75	80					

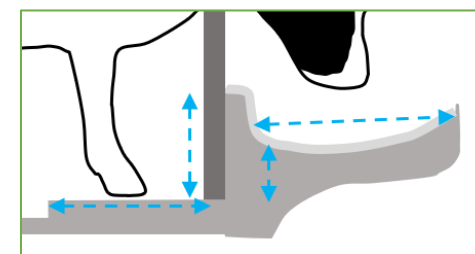
Källa bild: CIGR Recommendations of Dairy Cow and Replacement Heifer Housing, 2014, International Commission of Agricultural and Biosystems Engineering

¹ Förutsätter två rader mot varandra utan rör som hindrar resning, läggande och liggande

² CC = center till center

Riktvärden för stallinredning – Ungdjur

Ätplatser, vattentillgång och övriga resurser	Riktvärden					Lagkrav				
	Kategori (max vikt, kg)	150	250	400	600	>600	150	250	400	600
Antal djur/ätplats, <i>max antal</i>	1-2 (1 om restriktiv utfodring)					3 (om fri tillgång)				
Ätplats, bredd ³ , <i>min cm</i>	40	50	55	70	75	40	45	50	60	65
Klövpall, framkant till bakkant, <i>max cm</i>	40	40	40	50	50					
Klövpall, höjd, <i>max cm</i>			10							
Ätplats, höjd på nackbom, <i>min cm</i>	90	100	110	125	125					
Nackbom, in över foderbord framåt, <i>min cm</i>	15	15-20	20-25	25-30	30					
Foderbord, kant, höjd, <i>max cm</i>	45	45-50	50	55	55					
Krubba, höjd från ätplatsen, <i>cm</i>	15	15	15-20	20	20					
Krubba, framkant till bakkant, <i>cm</i>	40	45-50	55	60-70	60-70					
Vattenkoppar, <i>max antal djur/kopp</i>	10	10	8	6	6	25				
Vattenkar, <i>max antal djur/meter kar</i>	20	17	13	11	10	25	22	20	17	15
Vattenkar, framkant till bakkant, <i>min cm</i>	30	35-40	40	50	55-60					
Golv till överkant, vattenkar/kopp, <i>max cm</i>	40	50	60	60-70	70-90					
Överkant till vattenyta, <i>cm</i>			5-10							
Vattendjup, <i>min cm</i>			10-15							

Rekommendation: Vattenflödet i vattenkar/kopp bör ligga på ca 10-15 liter per minut (och per meter kar). Kar rekommenderas framför vattenkopp.

Gångbredder	Riktvärden					Lagkrav	
	Kategori (max vikt, kg)	150	250	400	600	>600	>250
Mellan liggbåsråd och vägg, <i>min cm</i>	140	145	180	240	260	140	180
Mellan liggbåsrader, <i>min cm</i>	150	175	200	240	260	150	190
Vid foderbord, <i>min cm</i>	215	250	310	340	340	210	250
Tvärgång, <i>min cm</i>	110	135	170	220	240		
Tvärgång med resurs (vatten/borste), <i>min cm</i>	165	200	255	330	360		
Tvärgång med 2 x resurs (vatten/borste), <i>min cm</i>	220	260	340	440	480		
Enkelgång/drivgång, <i>cm</i>	60	70	75	80	90		

Rekommendation: Blindgångar bör i största möjliga mån undvikas! I drivgångar bör tvärsvingar undvikas.

³ Om ej avgränsade ätplatser kan bredden eventuellt minskas